

Kust, berg och djungel – allt hotas

Ecuadors tre klimatzoner – kust, högland och djungel – hotas alla på något sätt av klimatförändringarna. Utsikterna, om den globala uppvärmningen fortsätter, handlar om fler tropiska stormar, vattenbrist och ett uttorkat Amazonas.

TEXT: TOVE SILVEIRA WENNERGREN

Solen toklyser från himlen över Quito, och Gonzalo Ontaneda drar för jalousierna och myser.

– Så här ska vädret vara i september. Det ska inte regna. Men man kan inte lita på årstiderna längre, säger meteorologen.

Det meteorologiska institutet Inamhi uppmätte en temperaturhöjning på 0,77 grader mellan 1970 och 2000. Under 2000-talet har temperaturen ökat med allt större hastighet. De mest synliga resultaten är att glaciärerna smälter, vilket på sikt kommer att innebära vattenbrist på höglandet, i stora städer som Quito, och i förlängningen även på låglandet.

I övrigt påverkar klimatförändringarna landet genom en oregelbundenhet och ostadighet i klimat och väder. Det regnar mycket där det förut var regnfattigt och områden där det tidigare varit mycket regn torkar ut. Samma sak är det med årstiderna, det regnar allt mer under torrperioden och allt mindre under regnperioden.

– Vi meteorologer gör våra prognoser, men med ett så oregelbundet väder vet inte bönderna när de ska så eller skörda. Många får sina grödor förstörda, säger Gonzalo Ontaneda.

Man kan se en tendens att det blir allt mindre regn, men hittills är minskningen marginell. Det påverkar mer att regnet kommer i intensiva skurar.

– En dag i maj regnade det 33 millimeter totalt, till exempel. Men 29 av dessa kom under 50 minuter. Vårt samhälle är inte byggt för att klara sådana regnmängder på så kort tid.

I Amazonasregionen i Ecuador har man uppmätt samma temperaturhöjningar, men på grund av växtligheten har regnmängden fortfarande inte påverkats i stor utsträckning, menar Gonzalo Ontaneda. (Läs mer på sid 30) Det går att se att vattennivåerna har sjunkit i en del floder och andra vattendrag, men det är svårt att avgöra vad som beror på att vattnet används i industrier och vattenkraftsprojekt och vad som beror på temperaturökningen. Det är dock tydligt att med oregelbundna regn sänks och höjs nivåerna i vattendragen, och detta gör floderna svårfarbara.

– Men framtidsutsikterna är oroande. Fortsätter man avverkningen i dagens takt går vi mot en utveckling där djungeln blir en savann.

Ecuadors juvel, Galapagosöarna, är ett av de områden där man kunnat se mest effekter av klimatförändringarna.

– Där är tendensen stark att regnen minskar. Det kan innebära att olika arter migrerar eller försvinner. Det här är enormt känsliga ekosystem och arter som är helt unika som hotas, säger Gonzalo Ontaneda. ■